

Motion till riksdagen 2007/08:Sf246

av Mikael Oscarsson och Dan Kihlström (kd)

Familje- och äktenskapspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att anta ett handlingsprogram för hur familjen ska stödjas i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla regeringsbeslut ska konsekvensbeskrivas utifrån hur familjerna påverkas.

Motivering

Det bästa sättet att minska andelen utsatta barnfamiljer är att parallellt med arbetslinjen verka för att äktenskap och familjer håller samman. Få andra faktorer spelar en så framskjuten roll för ett barns välbefinnande och start i livet som att barnets föräldrar lyckas hålla ihop sin relation. FN-deklarationen och Europakonventionen säger att samhället och staten ska ge familjen, byggd på äktenskapet mellan man och kvinna, sitt stöd och skydd. Erfarenheter och forskning talar också för att föräldrarna i dessa strävanden behöver få hjälp utifrån, inte bara ekonomiskt utan också för att stärka och utveckla relationen. Detta måste naturligtvis kompletteras med ett starkt stöd till barnfamiljer med svag ekonomi, vilket inte sällan innebär ensamförälderfamiljen. Det är dock viktigt att dessa ekonomiska stödssystem inte utformas så att de exempelvis uppmuntrar till skilsmässa.

Svensk familjepolitik sägs bygga på en neutral inställning till hur vuxna individer löser sin samlevnad, men om samhället ska se till barnets bästa är detta inte den mest rimliga hållningen. Den engelska Labourregeringen påpekar exempelvis att framtiden ligger i en ny och välkomnande inställning till äktenskap och familj som institutioner:

Vi vill stärka den äktenskapliga institutionen och hjälpa till så att fler äktenskap lyckas. Visserligen finns det i dag många ensamstående föräldrar som uppfostrar sina barn minst lika framgångsrikt som någon full-

Fel! Okänt namn på

ständig familj. Men äktenskapet är ändå den säkraste grunden för barns uppväxt och den samlevnadsform som majoriteten av befolkningen väljer. Familjen behöver stöd både praktiskt och ekonomiskt, när det gäller utbildning, hälsa, social service, lag och ordning.

Labourregeringen har insett att nästan allt en regering beslutar har inverkan på familjerna: en regering kan främja, försumma eller till och med förstöra för familjerna. Därför måste alla beslut som den brittiska regeringen tar numera konsekvensbeskrivas utifrån hur familjerna påverkas, vilket anknyter till liknande tankar om påverkan på miljö, klimat och jämställdhet. Konkret betyder det att alla familjer ska ha tillgång till familjerådgivning, att barnfattigdomen bekämpas, att äktenskapen stärks och att allvarliga familjeproblem som våld och tonårsgraviditeter ska hanteras på ett stödande sätt.

Även Labours politiska motståndare Tory har börjat ge uttryck för en större politisk insikt om äktenskapets och familjens betydelse. I en oberoende forskningsrapport i ämnet, beställd av Tory, har fakta kommit fram om att äktenskapet erbjuder den bästa miljön för barn att växa upp i och ger störst chans för barnen att få en stabil uppväxt. Risken att föräldrar som inte har ingått äktenskap separerar är fem gånger högre än för gifta föräldrar. Studien visar att äktenskap håller bättre på grund av beslutet att hålla samman, bättre kommunikation och pappans större ansvarstagande för barnen.

Att inte arbeta för att stärka äktenskapet vore fel strategi, enligt slutsatserna från studien:

Genom att gynna samboförhållanden och underminera äktenskapet, utsätter politikerna fler barn för det lidande som uppstår när en familj splittras, som syns i högre brottnivåer, antisocialt beteende, misslyckande med utbildning och mentala och emotionella besvär.

Harry Benson, director för Bristol Community Family Trust, som lett studien säger:

När familjer splittras leder det vuxna och barn in i fattigdom och andra sociala problem. Vår studie visar att det inte är tillräckligt att säga att familjer splittras på grund av sina egna omständigheter. Varje regering som vill minska fattigdom och ojämlikhet för både barn och vuxna måste arbeta med äktenskapsfrågan och vad det är som får äktenskap att fungera bättre än dess alternativ.

Den demografiska utmaningen är en av detta århundrades stora utmaningar, och en av politikens viktigaste uppgifter kommer att vara att skapa ett samhälle där människor vill och vågar sätta fler barn till världen.

Sverige skulle behöva motsvarande tankesätt om äktenskap och familj som idag råder i Storbritannien. En förändring på detta område kommer inte av sig själv. För att nå dit måste riksdag och regering tillsammans med berörda myndigheter aktivt verka för att främja äktenskapet och familjen som institutioner. Inledningsvis behöver två saker ske: en handlingsplan för att stärka äktenskap och familjer måste arbetas fram. Den kan innehålla flera komponenter.

Först och främst behöver vi verka för nya och positiva attityder till barn, barnafödande, äktenskap och familjebildning. I trygga och stabila familjer

Fel! Okänt namn på

föds trygga barn – och fler barn. Att fostra barn är den största av alla uppgifter; det är att forma framtiden.

Enligt lagstiftningen ska familjerådgivningsbyråer finnas i landets alla kommuner. Det är bra, men det räcker inte. Cirka 30 000 söker varje år hjälp hos familjerådgivningen och köerna är ofta långa. Ökade resurser måste satsas på familjerådgivning och föräldrautbildning.

Just efter första barnets födelse är påfrestningarna stora och skilsmässorisken kraftigt förhöjd. Då behövs allt stöd och då är man dessutom mest motiverad för en föräldrautbildning som stärker den nya familjebildningen. En sådan utbildning borde erbjudas föräldrarna vid barnvårdscentralerna. Likaså är det viktigt att erbjuda relationsutbildning (äktenskapsutbildning) för att föräldrarna ska ges möjlighet att utveckla och förbättra sin relation. Detta gynnar även barnen och det finns, enligt Statens folkhälsoinstitut, evidensbaserade metoder att använda.

För det andra behövs, liksom i fråga om miljö- och jämställdhetstänkandet, ett ställningstagande om att alla politikområden ska genomsyras av ett familjeperspektiv. Alla beslut ska konsekvensbeskrivas utifrån hur familjerna påverkas.

Stockholm den 3 oktober 2007

Mikael Oscarsson (kd)

Dan Kihlström (kd)